T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/622
KARAR NO : 2026/286
KARAR TR : 15/06/2026

ÖZET: Sosyal Güvenlik Kurumu kararıyla adi malul sayılarak emekliye ayrılan davacının, üyesi olduğu Polis Bakım ve Yardım Sandığı (POLSAN) tarafından tam ve daimi maluliyet yardımı ödenmesi talebinin reddedilmesi üzerine, söz konusu yardım tutarının yasal faiziyle birlikte tahsili istemiyle açılan davanın, İDARİ YARGI YERİNDE, görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : S. A.
Vekili : Av. M. Ö.
Davalı : Polis Bakım ve Yardım Sandığı
Vekili : Av. E. K.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili; 24/06/2005 tarihinden bu yana davalı Polis Bakım ve Yardım Sandığı (POLSAN) üyesi olan ve psikiyatrik rahatsızlığı (Bipolar Bozukluk/Depresif Nöbet) nedeniyle Trakya Üniversitesi Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezi'nin raporları ile Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından *"adi malul"* kabul edilerek 16/10/2019 tarihinde malulen emekliye ayrılan polis memuru müvekkilinin, maluliyet yardımı ödenmesi talebiyle davalı kuruma yaptığı başvurunun, *"hastalığın sandığa ortaklık tarihinden önce başladığı"* gerekçesiyle haksız ve hukuka aykırı şekilde reddedildiğini, oysa SGK'nın tesis ettiği maluliyet kararının davalı Sandık açısından bağlayıcı olduğunu ve kendi yönetmelikleri gereği de ödeme yapılması gerektiğini belirterek, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla **şimdilik** 30.000 TL tam ve daimi maluliyet yardımının reddedildiği tarih olan 22/10/2019 tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte davalıdan tahsili istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

2. Davalı vekili, süresi içerisinde verdiği cevap dilekçesinde, yargı yolu itirazında bulunarak, görevli yargı yerinin idare mahkemeleri olduğunu savunmuştur.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

3. **Ankara 1. Asliye Hukuk Mahkemesi 21/09/2020 tarih ve E.2019/1079 sayılı kararı** ile, davada mahkemelerinin görevli olduğu gerekçesiyle, davalının yargı yoluna ilişkin itirazının reddine karar vermiştir.

4. Davalı vekili tarafından, süresi içinde verilen dilekçe ile olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması talebiyle başvurulması üzerine dilekçe, dava dosyası ile birlikte Danıştay Başsavcılığına gönderilmiştir.

B. Olumlu Görev Uyuşmazlığı Çıkarılmasına İlişkin Danıştay Başsavcılığı Talebi

5. Danıştay Başsavcısı, Polis Bakım ve Yardım Sandığı kapsamında tesis edilen idari işlemler ve bunlarla ilgili uğranıldığı öne sürülen zararın tazminine ilişkin bulunan davanın, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2'nci maddesinin 1'inci fıkrası gereğince idari yargı yerinde görülmesi gerektiğinden bahisle, 2247 sayılı Kanun'un 10. maddesi uyarınca olumlu

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden EgzKNPY - kcWVXJR - G/eP+wZ - SI9dv4= ile erişebilirsin

görev uyuşmazlığı çıkarılmasına karar vererek dosyayı Uyuşmazlık Mahkemesine göndermiştir. Olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına ilişkin talebin ilgili kısmı şu şekildedir:

"...İLGİLİ MEVZUAT :

3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanununun "Polis Bakım ve Yardım Sandığı" başlıklı değişik 90'ıncı maddesinde;

"Bu maddede yazılı sosyal yardımları üyelerine sağlamak üzere Polis Bakım ve Yardım Sandığı kurulmuştur. Sandık üyeleri, Emniyet Teşkilatı mensupları ile üyelikleri devam etmekte iken emekli olup katılım payını Sandıkta bırakanlardan oluşur.

Sandık, üyeleri ile arasındaki ilişkilerde kamu hukuku, diğer tüm iş ve işlemlerinde özel hukuk hükümlerine tabi olup mali ve idari bakımdan özerk ve tüzel kişiliği haiz bir teşekküldür. Sandığın gelirleri; üyelik aidatları, katılım payı, bu aidat ve katılım paylarının nemalandırılması için yapılan her türlü yatırım ve faaliyetten elde edilen gelirler ile bağış ve yardımlardan oluşur. Üyelik aidatı, emeklilik keseneğine esas aylık tutarının veya prime esas kazanç tutarının yüzde dokuzudur. Sandık Genel Kurulu bu oranı beş puana kadar artırmaya veya azaltmaya yetkilidir.

Bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten sonra Emniyet Genel Müdürlüğü kadrosunda göreve başlayan memurlar görevleri süresince Sandığın daimi ortağıdır.

Sandığın mevcutları ve alacakları Devlet mallarına ait hak ve rüçhanları haizdir.

28/12/2018 tarihinden önce Emniyet Teşkilatı kadrosunda göreve başlayanlardan Teşkilattaki görevi devam edenler Sandığa üye olabilirler. Bu üyelerin Sandığa girişlerinden itibaren üç yıl geçtikten sonra nemalar dahil aidatlarını alarak ayrılabilmeleri mümkündür. Ancak üyelikten çıkanlar bir daha Sandık üyeliğine kabul edilmezler" hükmüne; aynı Yasanın 93'üncü maddesinde ise; "Bu kanunun tatbik şekilleri hakkında yönetmelikler yapılır". hükmüne yer verilmiştir.

04/08/1998 tarih ve 23423 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Polis Bakım ve Yardım Sandığı Tüzüğünün 23'üncü maddesinde; sandığın yapacağı yardımlar arasında maluliyet yardımına yer verilmiş, 25, 26 ve 27'nci maddelerinde de maluliyet yardımı ile ilgili ödemelere ilişkin usul ve esaslara yer verilerek ödemelere ilişkin kurallar belirlenmiştir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinin birlikte değerlendirilmesinden, Polis Bakım ve Yardım Sandığı'nın, bünyesinde risk bulunan güvenlik hizmetini yürüten emniyet mensuplarının sosyal güvencelerine katkıda bulunacak yardım ve hizmetleri yürütmek üzere Kanunla kurulmuş tüzel kişiliği haiz bir sosyal güvenlik kurumu olduğu, üyeleri ile arasındaki ilişkilerde kamu hukukuna tabi olduğu, kuruluşu, gelirleri ve faaliyetlerinin çıkarılan Tüzük ve yine Emniyet Genel Müdürü'nün onayı ile yürürlüğe giren Yönetmeliklerle düzenlendiği, bu düzenleyici işlemlere dayanılarak tesis edilen idari işlemlerin idari davaya konu edilebileceği, dolayısıyla Polis Bakım ve Yardım Sandığı Tüzüğünün 25 ve devamı maddelerine göre tesis edilen dava konusu işlemin iptali istemiyle açılan bu davanın da yukarıda yer verilen açıklamalara göre idari yargı yerince çözümlenmesi gerektiği sonucuna ulaşılmaktadır.

Bu durumda; Polis Bakım ve Yardım Sandığı kapsamında tesis edilen idari işlemler ve bunlarla ilgili uğranıldığı öne sürülen zararın tazminine ilişkin bulunan davanın, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2'nci maddesinin 1'inci fıkrası gereğince idari yargı yerinde görülmesi gerekmektedir.

Kaldı ki; aynı konuda başka bir dosyada, polis memuru olarak görev yapan davacının, Polis Bakım ve Yardım Sandığından tarafına maluliyet yardımı yapılması için yaptığı başvurunun reddine ilişkin 01/06/2006 tarih ve 85611 sayılı işlemin iptali istemiyle açılan davanın, uyuşmazlığın görüm ve çözümünün adli yargının görev alanına girdiği gerekçesiyle görev yönünden reddine ilişkin Ankara 3. İdare Mahkemesinin 10/08/2006 tarih ve E:2006/1936; K:2006/1701 sayılı kararı, Danıştay Onuncu Dairesinin 29/03/2013 gün ve E.2009/14456; K:2013/2992 sayılı kararıyla, görüm ve çözümü idari yargının görev alanına giren uyuşmazlığın esasının incelenmesi gerekirken, davanın görev yönünden reddedilemeyeceği gerekçesiyle bozulmuş olup; Danıştay içtihatları da bu yöndedir..."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden EgzKNPY - kcWVXJR - G/eP+wZ - SI9dv4= ile erişebilirsin

6. Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığınca 2247 sayılı Kanun'un 13. maddesine göre Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının da yazılı düşüncesi istenilmiştir.

C. BAŞSAVCILIK DÜŞÜNCESİ

7. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, davanın çözümünde idari yargı yerlerinin görevli olduğu sonucuna varıldığından, Danıştay Başsavcılığının 2247 sayılı Kanun'un 10. maddesi gereğince yapmış olduğu başvurunun kabulü ile mahkeme kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerektiği yolunda yazılı düşünce verilmiştir. Yazılı düşüncenin ilgili kısmı şöyledir:

"...Bilindiği gibi, Anayasa'nın 125. maddesinin son fikrasında, idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğu kurala bağlanmış; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde, idari eylem ve işlemlerden dolayı hakları ihlal edilenler tarafından açılan tam yargı davaları, idari dava türleri arasında sayılmıştır.

Öte yandan 3201 sayılı Emniyet Teşkilat Kanunu'nun dava tarihinde yürürlükte bulunan 90. maddesinde; "Emniyet Umum Müdürlüğüne bağlı ve varidatı, Emniyet Umum Müdürlüğü kadrosuna dahil maaşlı ve ücretli memurlardan, Sandığa ortak olanlar tarafından temin edilmek üzere bir Polis Bakım ve Yardım Sandığı kurulur. Bu sandık hükmi şahsiyeti haiz olup ortaklarının hizmet esnasında ve emekliliklerinde, nizamnamesinde tesbit edilen hususlarla birlikte, sandık idare binaları, talebe yurtları, dinlenme kampları ve ortakların mesken ihtiyaçlarını karşılamak üzere gayrimenkullere tasarruf edebilir. Sandığın mevcutları ve alacakları Devlet mallarına ait hak ve rüçhanları haizdir. Evvelce kurulmuş olan Polis Bakım ve Yardım Sandığı iş bu 90'ıncı madde hükümlerine tabidir." hükmü yer almış, maddenin 21.11.2024 tarihinde yürürlüğe giren 7533 sayılı Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 6. maddesiyle değişik hâlinde; "Bu maddede yazılı sosyal yardımları üyelerine sağlamak üzere Polis Bakım ve Yardım Sandığı kurulmuştur. Sandık üyeleri, Emniyet Teşkilatı mensupları ile üyelikleri devam etmekte iken emekli olup katılım payını Sandıkta bırakanlardan oluşur. / Sandık, üyeleri ile arasındaki ilişkilerde kamu hukuku, diğer tüm iş ve işlemlerinde özel hukuk hükümlerine tabi olup mali ve idari bakımdan özerk ve tüzel kişiliği haiz bir teşekküldür. Sandığın gelirleri; üyelik aidatları, katılım payı, bu aidat ve katılım paylarının nemalandırılması için yapılan her türlü yatırım ve faaliyetten elde edilen gelirler ile bağış ve yardımlardan oluşur. Üyelik aidatı, emeklilik keseneğine esas aylık tutarının veya prime esas kazanç tutarının yüzde dokuzudur. Sandık Genel Kurulu bu oranı beş puana kadar artırmaya veya azaltmaya yetkilidir." hükmüne yer verilmiş, maddenin dördüncü fıkrasında ise, Sandığın mevcutları ve alacaklarının Devlet mallarına ait hak ve rüçhanları haiz olduğu belirtilmiştir.

Diğer taraftan, 3201 sayılı Kanun'un 90. maddesi uyarınca hazırlanan ve 04.08.1998 tarihli ve 23423 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Polis Bakım ve Yardım Sandığı Tüzüğünde, Polis Bakım ve Yardım Sandığının kuruluş ve görevleriyle üyelerinin sosyal güvencelerine katkıda bulunacak yardım ve hizmetlerin yerine getirilmesine ilişkin hükümler düzenlenmiş, Tüzük'ün 25., 26. ve 27. maddelerinde maluliyet yardımı yapılmasının şartları, yardımın yapılamayacağı durumlar ve ödemelerde uygulanacak usul ve esaslar düzenlenmiştir.

Somut olayda, Sandık üyesi olan davacının 01.03.2018 tarihinde yapılan muayenesinde depresif nöbet hastalığı teşhisinin konulduğu ve silahlı görev yapmasının uygun olmadığına dair tıbbi kanaat belirtildiği, ilerleyen süreçte Sosyal Güvenlik Kurumunca yapılan değerlendirmeler sonucunda hakkında maluliyet kararı verildiği, bu sebeple davalıya yaptığı maluliyet yardımı talebinin reddi *üzerine bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.*

Yukarıda paylaşılan mevzuat hükümleri kapsamında somut olay incelendiğinde, Polis Bakım ve Yardım sandığının kanunla kurulmuş, kuruluşu, gelirleri ve faaliyetleri 3201 sayılı Kanun ile bu Kanun'a dayanılarak çıkartılan Tüzük ve yönetmeliklerle düzenlenen bir sosyal güvenlik kurumu olduğu, bu bakımdan kamu kurumu vasfında olan davalı Sandık tarafından kamu gücüne dayanarak resen, tek taraflı irade beyanıyla tesis edilen idari işlemden kaynaklanan zararın tazmini istemiyle açılan davanın, 2577 sayılı Kanun'un 2. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden EgzKNPY - kcWVXJR - G/eP+wZ - SI9dv4= ile erişebilirsin

doğrudan zarar görenler tarafından açılan tam yargı davaları kapsamında idari yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır..."

III. İLGİLİ HUKUK

8. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın *"Yargı yolu"* başlıklı 125. maddesinin son fıkrası şöyledir:

"İdare, kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlüdür."

9. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun *"İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı"* başlıklı 2. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi şöyledir:

"İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,"

10. 3201 sayılı Emniyet Teşkilat Kanunu'nun dava tarihinde yürürlükte bulunan 90. maddesi şöyledir:

"Emniyet Umum Müdürlüğüne bağlı ve varidatı, Emniyet Umum Müdürlüğü kadrosuna dahil maaşlı ve ücretli memurlardan, Sandığa ortak olanlar tarafından temin edilmek üzere bir Polis Bakım ve Yardım Sandığı kurulur. Bu sandık hükmi şahsiyeti haiz olup ortaklarının hizmet esnasında ve emekliliklerinde, nizamnamesinde tesbit edilen hususlarla birlikte, sandık idare binaları, talebe yurtları, dinlenme kampları ve ortakların mesken ihtiyaçlarını karşılamak üzere gayrimenkullere tasarruf edebilir. Sandığın mevcutları ve alacakları Devlet mallarına ait hak ve rüçhanları haizdir. Evvelce kurulmuş olan Polis Bakım ve Yardım Sandığı iş bu 90'ıncı madde hükümlerine tabidir."

11. 3201 sayılı Kanun'un 90. maddesinin, 21/11/2024 tarihinde yürürlüğe giren 7533 sayılı Kanun'un 6. maddesiyle değişik ilgili kısımları şöyledir:

"Bu maddede yazılı sosyal yardımları üyelerine sağlamak üzere Polis Bakım ve Yardım Sandığı kurulmuştur. Sandık üyeleri, Emniyet Teşkilatı mensupları ile üyelikleri devam etmekte iken emekli olup katılım payını Sandıkta bırakanlardan oluşur.

Sandık, üyeleri ile arasındaki ilişkilerde kamu hukuku, diğer tüm iş ve işlemlerinde özel hukuk hükümlerine tabi olup mali ve idari bakımdan özerk ve tüzel kişiliği haiz bir teşekküldür. Sandığın gelirleri; üyelik aidatları, katılım payı, bu aidat ve katılım paylarının nemalandırılması için yapılan her türlü yatırım ve faaliyetten elde edilen gelirler ile bağış ve yardımlardan oluşur. Üyelik aidatı, emeklilik keseneğine esas aylık tutarının veya prime esas kazanç tutarının yüzde dokuzudur. Sandık Genel Kurulu bu oranı beş puana kadar artırmaya veya azaltmaya yetkilidir.

...

Bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten sonra Emniyet Genel Müdürlüğü kadrosunda göreve başlayan memurlar görevleri süresince Sandığın daimi ortağıdır.

Sandığın mevcutları ve alacakları Devlet mallarına ait hak ve rüçhanları haizdir.

28/12/2018 tarihinden önce Emniyet Teşkilatı kadrosunda göreve başlayanlardan Teşkilattaki görevi devam edenler Sandığa üye olabilirler. Bu üyelerin Sandığa girişlerinden itibaren üç yıl geçtikten sonra nemalar dahil aidatlarını alarak ayrılabilmeleri mümkündür. Ancak üyelikten çıkanlar bir daha Sandık üyeliğine kabul edilmezler."

12. 3201 sayılı Kanun'un 93. maddesi şöyledir:

"Bu kanunun tatbik şekilleri hakkında yönetmelikler yapılır."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden EgzKNPY - kcWVXJR - G/eP+wZ - SI9dv4= ile erişebilirsin

13. 3201 sayılı Kanun'un 90. maddesi uyarınca hazırlanan ve 04/08/1998 tarihli ve 23423 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Polis Bakım ve Yardım Sandığı Tüzüğü'nün ilgili kısımlarında; Sandığın kuruluş ve görevleriyle üyelerinin sosyal güvencelerine katkıda bulunacak yardım ve hizmetlerin yerine getirilmesine ilişkin hükümler düzenlenmiş; Tüzük'ün 23., 25., 26. ve 27. maddelerinde ise maluliyet yardımı yapılmasının şartları, yardımın yapılamayacağı durumlar ve ödemelerde uygulanacak usul ve esaslara yer verilerek kurallar belirlenmiştir.

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

14. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Eyüp SARICALAR, Bayram ŞEN, Döndü Deniz BİLİR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 15/06/2026 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, davalı vekilinin anılan Kanun'un 10/2. maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Danıştay Başsavcısınca 10. maddede öngörülen biçimde olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

15. Raportör-Hakim Süleyman ARIDURU'nun, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

16. Dava, polis memuru olan davacının, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından hakkında maluliyet kararı verilmesi üzerine, üyesi bulunduğu davalı Polis Bakım ve Yardım Sandığından tarafına tam ve daimi maluliyet yardımı ödenmesi talebiyle yaptığı başvurunun reddedilmesi nedeniyle, 30.000 TL maluliyet yardımının ret/temerrüt tarihi olan 22/10/2019 tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte ödenmesi istemiyle açılmıştır.

17. 3201 sayılı Emniyet Teşkilat Kanunu'nun dava tarihinde yürürlükte bulunan 90. maddesinde; Emniyet Genel Müdürlüğüne bağlı olarak bir Polis Bakım ve Yardım Sandığı kurulacağı, bu sandığın hükmi şahsiyeti haiz olup ortaklarının hizmet esnasında ve emekliliklerinde sosyal ihtiyaçlarını karşılayacağı kurala bağlanmıştır. Maddenin değişik halinde, Sandığın üyeleri ile arasındaki ilişkilerde kamu hukuku, diğer tüm iş ve işlemlerinde özel hukuk hükümlerine tabi olup mali ve idari bakımdan özerk ve tüzel kişiliği haiz bir teşekkül olduğu belirtilmiştir.

18. Anılan Kanun maddesi uyarınca hazırlanan ve 04/08/1998 tarihli ve 23423 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Polis Bakım ve Yardım Sandığı Tüzüğünde, sandığın kuruluş ve görevleriyle üyelerinin sosyal güvencelerine katkıda bulunacak yardım ve hizmetlerin yerine getirilmesine ilişkin hükümler düzenlenmiştir.

19. Tüzüğün 23. maddesinde Sandığın yapacağı yardımlar arasında maluliyet yardımına yer verilmiş, 25., 26. ve 27. maddelerinde de maluliyet yardımı ile ilgili ödemelere ilişkin usul ve

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden EgzKNPY - kcWVXJR - G/eP+wZ - SI9dv4= ile erişebilirsin

esaslar belirlenerek, maluliyet yardımı yapılmasının şartları ve yardımın yapılamayacağı durumlar kurala bağlanmıştır.

20. Emniyet Teşkilatı kadrosunda göreve başlayan memurların zorunlu/daimi üyeliğine dayanan Sandığın gelirleri; üyelik aidatları, katılım payı, bu aidat ve katılım paylarının nemalandırılması için yapılan her türlü yatırım ve faaliyetten elde edilen gelirler ile bağış ve yardımlardan oluşmaktadır. Ayrıca 3201 sayılı Kanun'un 90. maddesinde Sandığın mevcutları ve alacaklarının Devlet mallarına ait hak ve rüçhanları haiz olduğu açıkça vurgulanmıştır.

21. Kanun koyucunun Anayasa'ya uygun olmak koşulu ile, kamusal ihtiyaçların gerekli kıldığı hallerde herhangi bir alanı yasal statü içine alarak bir kamu hizmeti tesis etmesi olanaklıdır. Nitekim, bünyesinde risk bulunan güvenlik hizmetini yürüten emniyet mensuplarının sosyal güvencelerine katkıda bulunacak yardım ve hizmetleri yürütmek amacıyla Polis Bakım ve Yardım Sandığı Kanunla kurulmuş olup, bu amacın gerçekleştirilmesinde Kurumu kamusal hak ve yetkilerle donatan Kanun'un, idare hukuku ilkelerine dayanan bir düzenleme olduğu anlaşılmaktadır.

22. Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, davalı konumunda bulunan Polis Bakım ve Yardım Sandığının emniyet mensuplarına sosyal yardım sağlamak amacıyla kanunla kurulduğu, gerek teşkilat yapısı ve organlarının oluşumu ve gerekse Kanun ile verilen kamusal yetkiler, usul ve ayrıcalıklar göz önüne alındığında, tüzel kişiliği haiz bir "kamu kurumu" (sosyal güvenlik kurumu) olduğunda, görevi ve hizmet verdiği konuların "kamusal" amaç taşıdığında kuşkuya yer bulunmamaktadır.

23. Diğer taraftan, üyelerin Sandıkla olan ilişkileri yönünden hukuki durum incelendiğinde; üyeliğin ve aidat kesintilerinin yasal düzenlemelerle belirlenmesi ve Sandığın da üyeleri için mevzuatta belli edilen sosyal yardımları sağlamak ve kamusal nitelikli hizmetleri yerine getirmek amacıyla kurulmuş olması karşısında, bu ilişkinin idare hukuku ilişkisi olduğu açıktır.

24. Her ne kadar, 3201 sayılı Kanun'un 90. maddesinde Sandığın "diğer tüm iş ve işlemlerinde özel hukuk hükümlerine tabi" olduğuna işaret edilmekteyse de; aynı maddede açıkça "üyeleri ile arasındaki ilişkilerde kamu hukuku" hükümlerine tabi olduğu da belirtilmiş olup; bu durum, Sandığın üçüncü kişilerle olan iktisadi ve ticari faaliyetleri yönünden **özel** hukuk hükümlerine tabi kılındığını göstermektedir. Bu hususun Sandığın "kamu kurumu" niteliğine engel teşkil etmeyeceği gibi, Kanun, Tüzük ve Yönetmeliklerle düzenlenen ve idare hukuku ilişkisi niteliği taşıyan "Üye-Kurum" ilişkisinin de özel hukuk hükümlerine tabi olacağı sonucuna ulaşmak olanaksızdır.

25. Dava konusu olay incelendiğinde; Sandık üyesi olan davacının rahatsızlığı nedeniyle SGK tarafından hakkında maluliyet kararı verilmesi üzerine, davalı Sandıktan talep ettiği maluliyet yardımının reddedilmesi işlemi nedeniyle davanın açıldığı anlaşılmaktadır. Davalı Sandık (kamu kurumu) tarafından, Kanun ve Tüzük hükümleri uyarınca kamu gücüne dayanarak resen, tek taraflı irade beyanıyla tesis edilen dava konusu işlemin idari bir işlem niteliğinde olduğu ortadadır.

26. Yukarıda belirtilen tüm bu hususlar birlikte değerlendirildiğinde; gerek Polis Bakım ve Yardım Sandığının kanunla kurulmuş tüzel kişiliğe sahip bir kamu kurumu olması, gerek "Üye-Kurum" ilişkisinin idare hukuku kurallarına göre belirlenmesi ve gerekse Sandığın kuruluş amacı olarak belirlenen hizmetleri yerine getirdiği sırada, kamu gücüne dayanılmak suretiyle resen ve tek yanlı olarak tesis edilen işlemlerin idari nitelik taşıması karşısında; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendi kapsamında açılan bu

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden EgzKNPY - kcWVXJR - G/eP+wZ - SI9dv4= ile erişebilirsin

davanın görüm ve çözümünün idari yargının görevine girdiği sonucuna varılmıştır.

27. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Danıştay Başsavcısının başvurusunun kabulü ile davalı idare vekilinin yaptığı görev itirazının reddine ilişkin Ankara 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 21/09/2020 tarih ve E.2019/1079 sayılı kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde İDARİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Danıştay Başsavcısının BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile davalı idare vekilinin yaptığı görev itirazının REDDİNE ilişkin Ankara 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 21/09/2020 tarih ve E.2019/1079 sayılı KARARININ KALDIRILMASINA,

15/06/2026 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Eyüp	Bayram	Döndü Deniz
GÜLEÇ	SARICALAR	ŞEN	BİLİR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden EgzKNPY - kcWVXJR - G/eP+wZ - SI9dv4= ile erişebilirsin